

Els rics a la presó

Després de l'exclusió d'Emiliano Iglesias de les Corts Constitucions, mesura sanitària que el Parlament ha pres després d'examinada minuciosament la seva conducta, vindrà ara l'examen de la conducta de Joan March i dels altres que puguin haver actuat en un sentit similar en forma que moralment s'hagin fet incompatibles amb les Corts, i materialment s'hagin fet reus qui sap si de delictes vulgars.

Emiliano Iglesias ha llançat un manifest atribuint la sanció de què ha estat objecte, a una maniobra del separatisme. Sap la virtut de la general tenen aquestes invocacions entre determinats elements de terres espanyoles, tothora hostils a Catalunya, i en el moment de la seva caiguda intenta cercar addictes prenent el mot "separatisme" com un reusiu fàcil que ha d'aplegar-los entorn d'ell. No li valdrà la maniobra, perquè una cosa és que una persona se senti sincerament unidaria, o malvolentment actui contra Catalunya perquè no pugui desprendre's d'un odi innat en la seva ànima, i una altra cosa és que vulgui contactar amb persones declarades no de-cents com és ara l'Emiliano.

L'elecció, altrament no és dubtosa, més val sentir-se dir separatista que no pas que a un home li diguin amic de l'Emiliano Iglesias. Ara vindran les altres sancions. Possiblement Joan March serà declarat al seu torn incompatible també amb les Corts Constitucions, i si això es produeix, és molt possible que el multimilionari mallorquí ingressi a la presó. El fet, com a símptoma, serà indubitablement beneficiós per a la consolidació de la República. Interessa molt que el poble vegi que en règim republicà, els diners no valen res per estar-se d'aparar a la presó quan s'ha comès un delicte, o quan se n'han comès una dotzena. Els altres països del món, que tenien fins ara, a causa de la injustícia que presidia l'actuació del règim monàrquic, la sensació que Espanya era un país d'ordre i de justícia, perquè la prevaricació, el soborn i la venalitat estaven a l'ordre del dia, començaran a veure que aquest és un país que ha entrat per les úniques vies que poden portar a la prosperitat i a la puixança. Joan March a la presó, voldrà dir que al davant del país hi ha homes

honestos que posen la justícia per damunt dels milions del contrabandista i que no es deixen comprar com abans havia comprat qui li havia semblat, encara que s'hagués tractat del mateix rei. Interessa enormement que sigui fet clar en la vida i les fetes d'aquest aventurer, i si, així com ha caigut Emiliano Iglesias — que estava el seu servei — han de caure altres diputats i àdhuc homes del Govern, que caiguin, com més aviat millor, i que el país vegi que per altes que siguin les persones i per elevats que siguin els càrrecs que ocupin, la República només té una mesura quan es tracta d'aplicar la justícia, i que davant d'ella s'ajupen rics i pobres en un pla d'igualtat.

Hi ha molta gent de diners que hauria d'esser a la presó i que va pel carrer en llibertat. No pas pas perquè ha comprat o ha intentat comprar aquells que són els instruments de la justícia que els haurien d'aplicar sancions, sinó també perquè actuen contra la República en els seus cercles i entre les seves relacions.

Hi ha molta gent que dansa pels halls dels Rits i els Palacs que està fent oposició a ocupar les celles de la presó — avui encara no gaire confortables — difamant la República i els seus homes, i fent creure als inconscients que una restauració de la Monarquia sota el que ells en diuen "Joan III" ha d'esser possible. La llei de defensa de la República hi haurà de dir la seva, almenys perquè vegei que quan es tracta de gent que hi actua en contra, els comunistes, els anarquistes i els obrers en general no tenen cap privilegi quan es tracta d'ocupar celles a les presons.

La presència de milionaris, de banquers, de "Condes", Marquesos i Barons a la presó farà més per a consolidar la República que tots els decrets que es puguin dictar anunciant l'adopció de tal i tal mesura. Són fets el que calen perquè es vegi que de justícia només n'hi ha una. Altrament, en matèria de conspiracions tractant-se de monàrquics i de gent de sang blava, amb un parell que n'entri a la presó, de seguida els altres es posaran a tremolar de por. Tothom sap que de valents no en tenen precisament res.

Vaga general a Almeria

El governador dóna la raó als obrers de la C. N. T., però Largo Caballero s'apressa a desautoritzar-lo.

Els vagues han assaltat dues impremtes. De les col·lisions han resultat dotze ferits, un dels quals ho està gravíssimament

Madrid, 9. — El ministre del Treball ha manifestat que s'ha declarat la vaga general a Almeria, havent-se desenvol·lat alguns incidents, dels quals han resultat tres ferits. Actualment—ha afegit—es dona el cas que pel molt treball, pel gran nombre d'operacions d'embarcament de raim es troba el moll curull de mercaderies. Per això treballen tots els obrers, i la C. N. T., a la qual pertanyen els eventuals, pretén, aprofitant-se de les circumstàncies proposar una modificació de les bases, amb objecte que sigui lliure la contractació d'obriers amb perjudici dels treballadors fixos de sempre. El governador civil féu manifestacions estimant prejudicada la solució de l'afer, ja que donava la raó als obrers eventuals. Per a estudiar la qüestió i burcar-li solució—ha acabat dient el senyor Largo Caballero—s'ha enviat un delegat del ministeri del Treball.

Ha estat assaltada la impremta on s'imprimí un manifest i també han assaltat els vagues el diari "Diario de Almeria", que feia campanya contra ells. A les quatre de la tarda ha arribat un batalló del Regiment número 19, procedent del campament de Sotomayor. En passar els soldats pels carrers han estat aplaudits per la multitud. També han arribat cent civils. A l'edifici ocupat pel Círcol Radical Socialista hom nota el efecte dels trets. Ha resultat ferit un obrer anomenat Flores, que continua en gravíssim estat. Han estat assistits en diversos establiments benèfics onze individus. S'han reunit els obrers ferroviaris i han dit que projecten declarar la vaga en senyal de protesta.

MANIFESTACIONS DEL MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ

Madrid, 9. — El ministre de la Governació digué als periodistes que s'havia declarat la vaga general a Almeria. El moviment és conseqüència de la protesta d'un

ASSALTS I FERITS Almeria, 9. — La ciutat segueix presentant un aspecte tristíssim. El corc continua tancat. Forces d'infanteria custodien els Bancs i la fàbrica d'electricitat.

El Govern de Catalunya

Sota la presidència de Francesc Macià, s'han reunit els parlamentaris catalans—exceptió feta dels regionalistes, que no s'han dignat interessar-se pels afers a tractar—i han examinat el dictamen constitucional en matèria de Justícia, el qual deixa el pas lliure a l'Estatut de Catalunya; també han decidit de sostenir una de les quatre esmenes presentades per Pere Coromines relatives al règim financer que determina la Constitució

Lluhi i Vallescà ha desmentit unes informacions que li atribuïa una agència i que felen ferència a l'elecció de President de la República

El Conseller senyor Vidal i Rossell, que representava el socialisme oficial en el Govern de la Generalitat, censurat unànimament pels altres membres del Consell i en desacord amb els sentiments i les aspiracions de Catalunya, ha presentat la dimissió amb conseqüència de les poc meditates declaracions que féu a un redactor de "Crisol"

Constitució del Consell d'Agricultura

LA REUNIO DELS PARLAMENTARIS CATALANS

Com ja diguérem oportunament, ahir a la tarda tingué lloc en el despatx de la Presidència de la Generalitat, la reunió dels parlamentaris catalans.

Sota la presidència de Francesc Macià hi assistiren els següents senyors: Lluhi, Carner, Serra i Morret, Jiménez, Aragay, Quintana, Riera i Puntí, Palet i Barba, Puig i Ferrer, Dolcet, Selvas, Bordes de la Cuesta, Grau, Campalans, Gassol, Alguader i Carrasco i Formiguera.

S'adheriren al que hom acordés i excusaren la seva assistència, els senyors Loperena i Coromines.

LA REFERENCIA QUE DONA EL SR. LLUHI

El primer en sortir del despatx on havia tingut lloc la reunió, va ésser el senyor Lluhi. A preguntes dels periodistes digué que hom havia acordat que sempre hi hagués al Parlament el major nombre de diputats catalans possible, per la qual causa alguns d'ells ja sortiren ahir al vespre.

Hom li preguntà quines impressions havien causat als parlamentaris catalans les declaracions fetes a un diari de Madrid pel senyor Vidal Rossell, Conseller a la Generalitat.

Contestà al senyor Lluhi que no s'havia parlat per a res de l'esmentat assumpte.

Seguidament comunicà el senyor Lluhi que s'havien pres els següents acords:

Primer. Considerar el dictamen referent a Justícia que tal com ha estat redactat deixa el pas lliure a l'Estatut de Catalunya.

Segon. Li minoria catalana es farà cosa pròpia una de les quatre esmenes que té presentades Pere Coromines sobre l'Estatut de la Constitució.

Féu remarcar també el senyor Lluhi, que no havia assistit ni excusat la seva assistència a la reunió cap dels diputats regionalistes, malgrat l'interès polític dels afers a tractar.

En parlar del nomenament del President de la República, digué el senyor Lluhi que tenia interès en què es fes constar que no és cert que ell hagués parlat d'aquest assumpte, tal com digué l'Agència Mencheta i que a la reunió que s'acabava de celebrar tampoc no se n'havia parlat perquè el partit progressista no havia comunicat oficialment a la minoria catalana la seva decisió de presentar el senyor Alcalá Zamora per a aquell càrrec.

EL CONSELLER VIDAL ROSSELL HA PRESENTAT LA DIMISSIO

Quan s'acabà la reunió de parlamentaris catalans que tingué lloc ahir a la Generalitat, tal com ja en donem compte oportunament, tingué lloc el Consell de la Generalitat.

Mentre hom celebrava l'esmentada reunió, regnava al Palau de la Generalitat una gran expectació, i es comentaven especialment les declaracions de Vidal Rossell a un diari de Madrid i corria la veu que dimitiria.

Un grup d'associats a "La Falg" es presentaren al Saló de Sant Jordi i intentaren visitar el senyor Vidal Rossell. Hom defia que el vollien obligar a presentar la dimissió. L'esmentat Conseller no els rebé despatx del Conseller de Cultura, per estar en aquells moments reunit amb el Consell i els féu dir pel seu secretària que els seus dies de rebre eren els dimarts.

UNA NOTA DEL CONSELL DE LA GENERALITAT

Cap a dos quarts de deu del vespre, sortí el senyor Casanoves del senyor Gassol i lliurà als periodistes la nota següent:

"Assabentat el Consell de la Generalitat de Catalunya de les declaracions fetes pel Conseller senyor Vidal Rossell al diari de Madrid, "Crisol", edició del 7 del corrent, i havent recaigut acord unànime respecte el judici que aquelles declaracions mereixen, el senyor Vidal Rossell ha presentat la dimissió del seu càrrec, que li ha estat admesa pel President.

Com sigui que el Consell ha entès que dita dimissió tenia un caràcter exclusivament personal que no afectava la representació que el senyor Vidal Rossell ostentava dintre del Consell, el President ha comunicat el seu propòsit de parlar amb els dirigents de l'organisme representat pel Conseller dimíttit".

DECLARACIONS DEL SENYOR VIDAL ROSSELL

Els periodistes, davant la importància de la notícia que els acabava de comunicar el Conseller senyor Casanoves, en veure el senyor Vidal Rossell i preguntant, naturalment, a què era motivada la seva dimissió.

El senyor Vidal Rossell, digué textualment el que segueix:

"He dimíttit sense cap pressió de ningú. Abans de marxar definitivament d'aquesta casa els tinc de donar les gràcies per les atencions que he rebut de tota la premsa. Espero que no serà aquesta la darrera vegada que ens veurem. No pas aquí, però en algun altre lloc.

Jo tenia la representació del meu partit, al qual explicaré la meua dimissió i el directori acordarà en conseqüència el que cregui convenient.

El transcurs de la reunió que acabem de celebrar com tota la meua permanència a la Generalitat, ha estat sempre plena de cordialitat. Les meves declaracions a "Crisol" no les vaig consultar absolutament amb ningú i no són més que una apreciació personal meua en desacord amb altres apreciacions personals diferents.

La meua manera de pensar ha estat sempre la mateixa i no he canviat de criteri en tota la vida. Un periodista li preguntà si era cert que ell no havia preparat cap

de les reunions celebrades per a la redacció de l'Estatut de Catalunya.

Es cert — afirmà—. El meu partit va acordar no prendre part a aquelles deliberacions per creure que no es donava prou llibertat als diputats per a exposar els seus criteris i per aquesta causa no hi vaig assistir.

Acabà dient que com sigui que ell representava a la Generalitat un partit, donaria compte de la seva dimissió i segurament es reuniria el Ple regional que acordaria el que cregués convenient.

Aquesta és, digué, l'opinió d'un català certà que estima molt Catalunya".

Abans de marxar invità el senyor Vidal Rossell els periodistes al local de la U. G. T. aquest vespre on digué, tindrà molt de gust en obsequiar-los.

REUNIO DEL CONSELL D'AGRICULTURA

Tingué lloc ahir a la tarda al saló de sessions de la Generalitat, sota la presidència del senyor Francesc Macià, la reunió de constitució del Consell d'Agricultura que ha estat organitzat a iniciativa del President de la Generalitat.

Primerament el senyor Macià donà compte als assistents dels dos Decrets que ja vàrem publicar en anteriors edicions. Seguidament donà les gràcies als assistents per la seva presència que dóna proves del seu patriotisme.

Gairebé tots els assistents feren ús de la paraula per a agrair al senyor Macià els elogis i el nomenament de què els havia fet objecte.

S'acordà, vist el decret creat el segur i reassegur d'accidents del treball als obrers del camp, proposar la creació del servei en forma de segur i reassegur per als obrers del camp per mitjà d'un organisme que sigui el mateix per a tot Catalunya, controlat per la Generalitat.

Quedaren formades les Comissions com segueix: Agricultura: Mestres, Girona, Almirall, Matons, Simó, Catusàs, Talavera i Riera.

Ensenyament: Catusàs, Almirall, Matons, Girona, Riba, Ferreres i Duran, Rossell i Vilà Alfonso.

Ramaderia: Coll, Alfonso, Mias, Rossell i Vilà.

Acció Social: Mestres, Talavera, Simó, Mias, Riba, Coll, Riera.

Boscos: Ferreres Duran, Mataró, Riba.

Dilluns a les deu del matí tindrà lloc la reunió de les diverses comissions nomenades ahir i a la tarda es reunirà el Ple.

COMENCEN LES VAQUES MAGRES

—Aconsola't, noi. Ja veus com als atracadors d'altura també els toca el rebre.

LA MITJA UNIVERSITAT

La feixuga tasca que les circumstàncies actuals i el seu ritme imposen als homes que per mandat popular tenim ara una responsabilitat directiva en la política catalana, fa molt difícil poder estar amatents a les crítiques que l'obra realitzada mereix dels que pateixen els resultats de les eliminatòries democràtiques. Això ha fet, segurament, que l'article "La mitja Universitat", publicat pel senyor Rovira i Virgili, a "La Publicitat" del dijous passat, no fos contestat, que jo sàpiga, fins ara.

El senyor Rovira, quan estudia la solució constitucional donada al problema de la Universitat de Barcelona, ho fa sense haver-la llegit bé i amb el mateix prisme raquític, petit, estret i provincianista que té per costum usar en enfocar totes les qüestions i que, a judici de tothom, ha constituït el factor essencial del poc èxit que acompanya, generalment, les seves iniciatives polítiques.

El senyor Rovira, d'acord amb Maura i Unamuno, hauria acceptat un text constitucional que resolgués el problema de la Universitat Catalana, fent impossible l'existència d'una sola Universitat. La "guerra civil" entre la cultura castellana i la catalana, que diu que no li fa ni goig ni por. O sigui, ni blanc ni negre. Neutre, en una paraula.

Els diputats catalans, per unanimitat, vàrem acceptar un text constitucional que permet tant l'existència d'una sola Universitat sense cap imposició, com l'existència de dues Universitats. Es a dir, un text constitucional que fa viable la solució, a judici nostre, més bona, del problema universitari català. ¿Quina és aquesta solució?

Nosaltres tenim en aquesta matèria dos principis essencials: el dret dels catalans a donar i rebre l'ensenyament universitari en català i que la funció cultural de les Universitats consisteix en la formació més completa possible dels estudiants en totes les matèries pròpies de l'ensenyament superior. Som, per tant, partidaris de la Universitat Catalana i contraris a la Universitat catalanista, per tendència. No concebem que, en nom d'una cultura es pugui parlar, dintre un règim de llibertat, de guerra civil contra una altra cultura. Si es tracta d'ensenyar Física, per exem-

ple, o Dret Penal, no considerem que el més interessant sigui la llengua materna del professor, sinó que aquest, emprant-ne una d'intelligible per als alumnes, sigui el millor dels professors sobre la matèria.

A Catalunya, vivint en règim d'autonomia dintre la República espanyola i existint un contingent considerable d'estudiants de parla castellana, és natural que l'existència d'una sola Universitat catalana impliqui el desdoblament de càtedres quan així ho requereixi el dret a usar la llengua materna. També és lògica l'existència d'una bona Facultat de Lletres espanyoles. I seria contraproduent, per als que aspiren al prestigi de la Universitat, que els professors de les Facultats científiques i filosòfiques no poguessin ésser de parla castellana, si els seus mèrits els fessin mereixedors a les càtedres. És més, el nostre més gran orgull hauria de consistir en procurar que a la Universitat Catalana, per la bondat del seu ensenyament i les facilitats donades als estudiants no catalans, hi vinguessin molts estudiants de tota Espanya, i que, per la riquesa amb què fos dotada per la Generalitat, poguéssim fer venir a donar cursos i conferències els millors professors del país i de l'estranger.

És possible que el senyor Rovira tingui raó quan diu que el procés de redreçament d'un poble desnationalitzat és una guerra civil cultural i que això fou la Renixença catalana. Però cal situar-se sempre de cara al futur. I pensant en ell, tota política catalana ha de plantejar-se abandonant el punt de vista de l'opressió. Cal no caure, tampoc, en la posticó més vergonyosa, de tenir por de cap cultura que lluiti amb la nostra en un règim de llibertat, encara que no estiguem respecte d'ella en un peu d'igualtat, quant a extensió i en tradició de sobirania. Catalunya, o no serà res que valgui la pena, o com creiem els liberals catalans, ha d'aspirar, legítimament, amb política lleial i ambiciosa alhora, a influir i dirigir, per la força de la seva cultura pròpia, la política i els destins de tota Espanya.

A l'esquerra, senyor Rovira, també hi ha partidaris d'una Espanya gran, propulsada des de Catalunya alliberada.

J. LLUHI VALLESCA

Els acords presos en la reunió de delegats de comarques

Diumenge al matí, es reuniren al local on hi ha instal·lada la Secretaria d'Esquerra Republicana, els delegats que havien estat designats per tal d'integrar la Comissió organitzadora del Primer Congrés Nacional.

Hi foren representades quinze comarques, mes sis que enviaren comunicacions, fent constar per endavant, que acceptaven els acords que es prenguessin.

Els acords foren els següents: Primer. Enviar una comunicació a les nou comarques que no havien tramès delegat ni excusat la seva assistència, tot pregant-los que el seu nomenin, puix que hom veuria amb goig la seva col·laboració en les tasques que cal dur a terme per tal d'organitzar el Congrés.

Segon. Revisar les ponències aprovades en la Conferència d'Esquerra i sobre aquestes ponències proposar el programa a realitzar en un futur immediat.

Tercer. Foren nomenades les persones que han d'integrar les diverses ponències.

Quart. Recordar a totes les entitats adherides a Esquerra que, d'acord amb les normes del Partit, cal que els actes de propaganda que hom vulgui celebrar, siguin posats a coneixement del Comitè Executiu del Ple Comarcal que correspongui.

Cinquè. Pregar el Directori que se serveixi recomanar als homes del Partit que prenguin part en actes de propaganda, que exigeixin, en ésser sol·licitats, que en tingui coneixement el Comitè Executiu del Ple Comarcal que correspongui.

Sisè. Finalment, acordaren els reunits dirigir-se també al Directori del Partit per tal que aquest faci públic el seu disgust davant l'actuació partidista i sectària del governador civil de Barcelona, Anguera de Sojo, el qual empara els elements reaccionaris dels pobles sota el seu comandament, en les persecucions que fan objecte les entitats i homes d'Esquerra, espe-

cialment a les comarques d'Ausona, Bergadà i Bages-Cardener.

Aquest darrer acord fou pres per unanimitat.

'La Humanitat'

Ahir, al vespre, fou donat a la llum pública el primer número d'aquest nou periòdic català que ve a fer-nos constar en la lluita per Catalunya i per la República.

Aquest primer número — vuit pàgines a gran format —, d'una presentació acurada, conté articles signats per Eduardo Ortega Gasset, Humbert Torres, A. Aragay, Irene Polo, G. R. S., etc.; extensa informació nacional i estrangera. Informació esportiva i de cinema i diverses seccions que recullen tot el bategar de la ciutat, i una bona informació gràfica.

Destaca per damunt de tot i a primera plana, al costat d'una fotografia del President de Catalunya, un autògraf que diu: "Em plau saludar "La Humanitat", nou diari que ve a defensar els ideals de llibertat, de les altes llibertats plenes d'anhels generosos i d'amor a la humanitat que he defensat tota la vida. — Francesc Macià."

Al peu de l'autògraf, una fervorosa ofrena a l'Avi.

Si l'aparició d'un nou diari català ha d'ésser saludat per nosaltres amb un crit de joia, no cal dir que "La Humanitat" ens l'arrecna més profund, puix que porta aparellada la comunitat d'ideals.

Acceptem, doncs, amb l'emoció que ens dóna la naixença d'aquest periòdic germà, la forta, ferma i fraternal abraçada que ens adreça. Salut!